

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

10e jaargang nummer 2

september 2000

Caesar of Christus

auteur onbekend

In de loop der tijd zijn er veel boeken en zelfs films verschenen, die gebaseerd zijn op de bloedige geloofsvervolging in de eerste eeuwen van onze christelijke jaartelling. Het was een machtig hoofdstuk in de kerkgeschiedenis, toen het bloed der martelaren het zaad der kerk was. De mensen moesten kiezen tussen Christus of Caesar, want niemand kan twee heren dienen.

Dit koninkrijk binnen een koninkrijk, dit pelgrimsvolk in de wereld maar niet van de wereld, ^{Joh. 17:14} dit uitschot der aarde vormde een indrukwekkend schouwspel voor de toenmalige wereld. Deze minderheidsgroep in een heidens land had de roepstem van Christus gehoord en moest niets hebben van de verering van Caesar. Er was een prijs te betalen en zij hebben die betaald. Sommigen werden voor de leeuwen geworpen. Anderen werden naar de brandstapel verwezen. Hun brandende lichamen werden letterlijk de vlammeende toortsen, die zij in geestelijk opzicht reeds waren geweest. Maar tien golven van vervolgingen

konden deze vreemde sekte niet uitroeien. Integendeel, zij nam in kracht en omvang zienderogen toe.

Daarom moest satan van tactiek veranderen. Inplaats van het Christendom te vervolgen, maakte hij het populair.

Keizer Constantijn ging tot het Christendom over (ca. 313 A.D.) en verhief het tot staatsgodsdienst. Het was geen schande meer, Christen te zijn; maar een teken dat men met de tijd meeging. Een modekwestie dus. Duizenden onbekeerde Christenen voegden zich bij de kerk. Oude heidense offerfeesten wer-

den omgezet in christelijke feesten. Het avondmaal des Heeren werd een offer in plaats van herinnering. Predikers werden priesters. Prachtige gebouwen en schitterende ceremoniën namen de plaats in van de eenvoudige eredienst in de catacomben.

Het Christendom veranderde niet de wereld, maar de wereld heerste over het Christendom. Wij hebben ons nimmer van deze geweldige tragedie kunnen herstellen.

Een Caesar van deze eeuw

Vandaag zitten de kerkleden in comfortabele theaters en zien indrukwekkende films over de eerste Christenen, die Christus kozen in plaats van Caesar. Zij lezen moderne boeken over de catacomben en het Colosseum. En zij beseffen in het geheel niet, dat dezelfde geschiedenis zich in onze tijd in een andere vorm herhaalt.

Christenen in Nederland worden niet voor de leeuwen geworpen, of naar de brandstapel verwezen. Maar er zijn andere methoden om de heiligen te vervolgen. Er zijn knappe, verfijnde, zelfs religieuze methoden, om het de minderheid van de Meester in onze dagen moeilijk te maken.

Caesar is dood; maar de keus is dezelfde gebleven.

Het is Caesar of Christus. Het is de keus, waarvoor Pilatus zich reeds gesteld zag:

"Indien gij deze loslaat, dan zijt gij des Keizers vriend niet, die zich zelf Koning maakt, wederspreekt de Keizer." Joh.19:12

Het Christendom is een populaire godsdienst vandaag. Het geniet de goedkeuring van Caesar. De kerken zijn vol met gedoopte heidenen. Het Christendom staat niet tegenover de wereld, maar heeft zich met de wereld gecompromitteerd.

Met Caesar bedoel ik niet de overheid. Jezus zeide: "Geef de keizer, wat des keizers is." Ook Christenen hebben een verplichting tegenover de overheid. Paulus b.v. maakt dit duidelijk in zijn brief aan de Romeinen. Rom. 13:1-7

Met Caesar bedoel ik "deze eeuw", dat wat de Bijbel noemt "wereld", die onder controle staat van "de god dezer eeuw." 2Kor. 4:4 Wegens haar rijkdom, macht en cultuur is het een gigantische opdracht, zich tegenover haar te plaatsen. Maar de Christen behoort niet tot de wereld. Joh.17:14 Hij is er uitgetrokken. Hij is wel in de wereld, maar niet van de wereld. Hij is in de wereld gezonden, om anderen uit de wereld te winnen. Zijn burgerschap is in de hemel. Ef. 2:6; Fil. 3:20; etc.

Een vriend van Caesar

De kerk heeft vriendschap gesloten met de wereld. Ze leent haar methoden, gebruikt haar middelen, aapt haar werkwijze na.

Zij vraagt niet: "Hoe zou God het doen?" maar "Hoe zou Caesar het

doen?" Hoe doet de maatschappelijke wereld, de zakenwereld, de amusementswereld het? Zij is meer afgestemd op Hollywood dan op de hemel. Zij staart zich blind op rijkdom, macht, invloed, statistieken en programma's en luister- en kijkcijfers.

In plaats van het leger van Gideon van 32000 terug te brengen tot 300, ^{Rcht. 7} zou zij het willen uitbreiden tot 50000. Zij is niet bezig met een volk uit te roepen en af te zonderen voor Gods Naam.

Zij bouwt religieuze koninkrijken en kerkelijke superlichamen. Zij heeft haar eenvoudig geloof, haar pelgrimskarakter, haar zalige hoop verloren.

De eerste gemeente zag verlangend uit naar de wederkomst des Heeren. Na Constantijn werd niet de hemel, maar de aarde centrum van haar programma.

Zij leeft in vrede met de wereld. Zij dient Christus en Belial. ^{2Kor. 6:15} Zij is een liefhebster van geld en wat men daarvoor kan kopen.

Zij heeft geen interesse voor "de gezonde leer".

Zij gaat prat op haar ruimhartigheid en wil met iedereen goede maatjes blijven.

Zij lacht om afscheiding van de wereld. Haar gemeenschap verschildt niets van een filantropisch genootschap of een sportclub.

Zij heeft Christus gekruisigd, omdat zij een vriend van Caesar wil zijn en daadwerkelijk is.

Maar toch is er ook in onze tijd gelukkig nog een vervolgd kerk.

Zij draagt geen bepaalde naam, zij is geen bijzondere sekte.

Haar leden worden bijna in alle kerken gevonden.

Zij zijn verre van volmaakt, maar zij zijn wel anders en stellen zich niet met onvolmaaktheid tevreden.

Zij begonnen met een radicale "bekeering" in plaats van een "beslissing".

Zij zijn wedergeboren.

Jezus is niet alleen hun Zaligmaker; Hij is hun Heer.

Zij geloven, dat er slechts één weg tot zaligheid is en beschouwen alle andere wegen als "valse leer."

Zij staan daarin op goede nieuwtestamentische bodem.

Zij staan op goede nieuwtestamentische bodem, wanneer zij geloven, dat men niet gelijktijdig de weg des kruises en de weg der wereld kan bewandelen.

Zij staan op goede nieuwtestamentische bodem, als zij uitzien naar de wederkomst van Christus.

Zij hebben geen eigen organisatie.

Zij kunnen niet worden georganiseerd.

Zij zijn een organisme, een gemeenschap des Geestes en zij kennen elkaar en zoeken elkaars gemeenschap, zoals de eerste christenen elkaar kenden en elkaars gemeenschap zochten in het hart van het heidense Rome.

Zij vormen een bron van ergernis voor de wereld van Caesar, want zij zijn vreemdelingen en pelgrims. Caesars wereld is voor hen wel een doorgangs-

huis, maar zij vormen er geen deel van.

Zij irriteren Caesars kerk, omdat zij zich verre houden van alle activiteit die in naam van de godsdienst wordt ondernomen.

Moderne vervolging

Daarom worden zij vervolgd. Neen, ik heb het niet over de "heiliger-dan-gij"-separatisten, de farizeeërs van onze tijd. Ik bedoel de eenvoudige, nieuwtestamentische Christenen.

Zij worden verdrukt, omdat zij niet in het voetspoor van Caesar wandelen. Zij worden als "on-christelijk" en vooral als "liefdeloos" bestempeld, omdat zij niet wandelen "naar de eeuw dezer wereld", ^{Ef. 2:2} naar de beginselen van het aangepaste (inplaats van het "toegepaste") Christendom.

Zij worden niet verbrand op een brandstapel, maar toch kan hun de grond onder de voeten erg heet worden gemaakt.

Zij worden niet in vunzige kerkers opgesloten, maar worden wel geïsoleerd en buitengeworpen.

Zij worden geografisch niet tot ballingschap veroordeeld, maar zij worden wel veracht, gemeden en terzijde gesteld.

Zij worden in onze dagen niet ontchoofd; maar het leven wordt hen soms zo moeilijk gemaakt, dat zij bijna het hoofd verliezen.

Vergis u dus niet: de keuze is nog steeds Caesar of Christus. Het christelijk leven wordt geleefd in een God-

vijandige, Christusverwerpende wereld. Caesars wereld en Caesars kerk zijn machtige bolwerken van Satan in onze dagen. Alle wijsheid en moed, die wij van God kunnen afbidden, zijn nodig vandaag, om beslissingen te nemen en staande te blijven. ^{Ef. 6:11 e.v.}

Onze Christen-jonge-mensen worden geconfronteerd met Caesar op heidense middelbare en hogere scholen. Zij komen in aanraking met zijn aanspraken in college en universiteit. In de samenleving staan zij voor de beslissing: Meedoen of niet meedoen, om nog maar niet te spreken over alle verrijnde verlokkingen die tot hen komen om te doen "zoals Rome doet".

Maar toch waren er destijds twee soorten Romeinen in Rome. Er waren Christenen zelfs in de huishouding van Caesar. Zij leefden in zijn huis, maar maakten er geen deel van uit. En wij kunnen vandaag hetzelfde doen.

Ook de zakenman wordt dagelijks met Caesar geconfronteerd. Telkens moet hij de keuze doen: Christus of Caesar! Zal hij zich aan minder eerlijke praktijken schuldig maken, omdat iedereen het doet?

Zal hij het ongelijke juk aantrekken met een ongeredde partner, of met wereldse organisaties ter wille van het welzijn van zijn zaak?

Zal hij zich te buiten gaan aan sterke drank of andere niet met name te noemen zaken, alleen ter wille van de conventie?

Als ik een nederig, maar standvastig Christen zie, die trouw is aan Christus in een zaak, waarin hij de gehele dag wordt ondergedompeld in heidenom, dan zie ik een moderne heilige onder de navolgers van Caesar.

Het leven is niet gemakkelijk voor wie als enige in een gezin Christus kent en dus alleen moet staan. Menige goede vrouw, die even trouw is aan Christus als ooit een gelovige in de amfiteaters van Caesar was, strijdt gedurende zeven dagen in de week een eenzame strijd. Als zij er tussenuit glipt naar een kerk of samenkomst en in een hoekje zit om nieuwe kracht voor een nieuwe week te verzamelen, dan kunt u er zeker van zijn, dat daar een "Quo Vadis" is up-to-date!

Zij wordt niet voor de leeuwen geworpen in een Romeins Colosseum, maar zij is alle dagen onder leeuwen en loopt ernstig gevaar een langzame dood te sterven, omdat het hart haar breekt.

Een keuze tussen twee vrienden

Onze Heer noemde Zijn discipelen vrienden. ^{Joh. 15:14, 15} Pilatus had kans, om Jezus' vriend te worden. Maar hij koos voor Caesar gaf daarom toe aan

de schare, die riep: "Wij hebben geen Koning, dan de Keizer!" ^{Joh. 19:15}

Ook de Joden deden op die dag een keuze. Zij verwierpen hun rechtmatige koning en kozen Caesar. Het is een keuze tussen twee vrienden. Het blijft een keuze tussen twee koningen. U kunt niet beiden hebben. Een mens kan niet een vriend van Christus en een vriend van Caesar zijn, want "die een vriend der wereld wil zijn, is een vijand van God." ^{Jak. 4:4}

Laat u niet bedriegen door de schoonheid en schittering van Caesars wereld en Caesars kerk. U kunt door dezelfde menigte vervolgd en geprezen worden. De bijbel zegt ons, dat "allen, (niet sommigen) die godzalig leven willen in Christus Jezus, verdrukking zullen lijden." ^{2Tim. 3:12}

Het is niet Christus én - het is Christus óf. Of wij purperen mantels dragen, of gekleed zijn in sportkostuums; of wij in wagens rijden, of in een moderne "slee", of wij over het zand van een oud Colosseum lopen, of in de straten van een moderne stad - de keus is hetzelfde. Hij, die een vriend van Christus wil zijn, kan geen vriend van Caesar wezen.

Nederlands Bijbelstudie College

onderwerp 14 oktober:

Bedelingen

Zie blz. 18

Het Evangelie en de moderne mens

auteur onbekend

"Zo is er dan nu geen veroordeling voor hen, die in Christus Jezus zijn." Rom. 8:1

Katholieke en protestantse theologie.

Hier hebben we één van de machtigste woorden van de Goddelijke openbaring voor ons. Het is één van die woorden, die voor zichzelf spreken en geen verklaring nodig hebben. Zelfs een kind kan ze begrijpen. Door alle tijden heen heeft deze uitspraak van Paulus de belangstelling gewekt.

De Rooms-katholieke theoloog kan deze logische gevolgtrekking van de apostel niet ontkennen. Opdat echter niet God alléén de eer voor de verlossing van de mens zou ontvangen en er ook nog een weinig verdienste voor hemzelf zou overblijven, voegt hij aan de openbaring Gods toe, wat de geschiedenis en de filosofie van Rome in de onuitputtelijke bronnen van hun overlevering bezitten. En daardoor maakt hij het historische Christendom feitelijk krachteloos.

Ook de moderne theoloog, die zich "protestant" noemt, kan zich aan de heerlijke vaststelling van de apostel niet onttrekken. Maar hij moet ook iets doen om zijn eer op te houden en de nimbus van zijn half-"wetenschap" te handhaven en zijn theologie - die

doorweven is van loocheningen van vaststaande Goddelijke feiten - overeind te houden. In dit opzicht is zijn handelwijze erger dan die van Rome. Want Rome laat over het algemeen de grote feiten van de Christelijke leer nog onaangetast; maar door haar overleveringen maakt zij die krachteloos en verhindert zij haar volgelingen het lezen van het Boek, dat God aan alle mensen gegeven heeft.

De "nieuwe" protestantse theologie daarentegen tast de fundamentele waarheden van het christelijke geloof aan en drijft deze grote geestelijke lastering zo ver door, dat zij zelfs de verzoening door het Bloed van de Goddelijke Plaatsvervanger, de lichamelijke opstanding van de Zoon van God en het onfeilbaar gezag van God en Zijn woord loochent.

Zij slaat iedere zondag de Bijbel open en geeft daarbij haar gelovigen slechts dat, wat zij zelf bezit: Een verkorte Bijbel die daarom geen Bijbel meer is, die van haar bovennatuurlijk karakter en kracht is beroofd; de verloochening ook van het grote grondbeginsel van de Reformatie, wiens naam zij ge-

heel ten onrechte nog steeds draagt. In beide gevallen evenwel openbaart deze toestand de dwaasheid van de mens. En dat is juist een bewijs voor de echtheid en de onfeilbaarheid van de Heilige Schriften, die Rome zijn gelovigen onthoudt en die door de "protestantse theologie" in stukken wordt gescheurd. Want "Gij hebt die dingen voor wijzen en verstandigen verborgen, doch aan kinderkens geopenbaard." Mat. 11:25

Goddelijke rechtswetenschap

"Zo is er dan nu geen veroordeling voor hen, die in Christus Jezus zijn."

Dit woord zouden we een samenvatting of een eindconclusie kunnen noemen van een verdedigingsrede, die de advocaat voor de rechter gehouden heeft en nu zijn laatste woord spreekt. En ziedaar, wonder boven wonder, de aangeklaagde wordt begenadigd, de schuldige voor rechtvaardig verklaard en de slaaf tot zoon, ja tot erfgenaam en bezitter verheven van onmetelijke voorrechten, die de apostel Paulus ons beschrijft. Hij wordt zelfs tot "een nieuwe schepping in Christus Jezus."

"Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen." 2Kor. 5:17

In een wonderlijke taal, in een even duidelijk als logisch betoog van onfeilbare rechtsgeleerdheid stelt Paulus ons de mens voor. Hetzij Jood, hetzij Griek, godsdienstig of ongodsdienstig.

Hij veroordeelt hem in alle opzichten en brengt al zijn lezers en toehoorders tot de volgende, onvermijdelijke slotsom: Omdat wij allen "zonder God en zonder hoop in de wereld" Ef. 2:12 zijn en onze mond tot zwijgen gebracht is, moeten wij ons tegenover God voor schuldig verklaren!

Wij weten nu, dat de wet, bij al wat zij zegt, tot hen spreekt, die onder de wet zijn, opdat alle monden gestopt en de gehele wereld strafwaardig worde voor God." Rom. 3:19

Nadat Paulus dit feit uitdrukkelijk heeft vastgesteld, ontwikkelt hij voor ons de enig-bestaande, ware theologie (wij gebruiken hier dit woord in zijn eigenlijke betekenis). Hij openbaart ons de Goddelijke Zaligmaker en de "zaligheid der genade", die twee zijden heeft:

1. De juridische zijde - gerechtigheid;
2. De evangelische zijde - genade voor de zondaar, die in deze Zaligmaker gelooft.

"Zo is er dan geen veroordeling voor hen, die in Christus Jezus zijn."

Met deze slotsom is een doel bereikt en zij vormt tegelijkertijd het uitgangspunt van een nieuw, daaruit voortvloeiend leven. Wij willen daarbij wijzen op drie belangrijke punten:

1. De mens onder de wet.
2. De mens onder de genade.
3. De mens als gevolg van de werkzaamheid der genade.

1. DE MENS ONDER DE WET

De Goddelijke wet van onbeperkte gerechtigheid stelt drie feiten vast:

1. "Wij weten, dat de wet bij al wat zij zegt, tot hen spreekt, die onder de wet zijn." Rom. 3:19
2. "De wet voert heerschappij over de mens zolang hij leeft." Rom. 7:1
3. "De wet is er bij gekomen, opdat de overtreding toenam." Rom. 5:10
".....toen het gebod kwam, begon de zonde te leven." Rom. 7:9

Wat betekenen deze woorden?

De wet openbaart de mens zijn zonde, arresteert hem en veroordeelt hem. Hij kan niet ontvluchten; hij heeft geen hoop, geen verontschuldiging meer. Wat de wet zegt, zegt zij tot hen, die onder de wet zijn; zij veroordeelt allen, de heidenen en de Joden, de moderne en godsdienstige mensen, de goddelozen en de vromen, die zich in hun ingebeelde, onwaarachtige vroomheid nog het recht aanmatigen, anderen te oordelen.

Het is te begrijpen, dat de moderne mens van vandaag niets moet hebben van de godsdienstige wereld, want hij doorziet haar onwaarachtigheid; haar onechte, lege, ijdele vormen en uiterlijke omhulsel. Maar hoewel zijn gevoel voor gerechtigheid dat van de farizeër blijkbaar overtreft, gelijk Jezus Christus zegt, ^{Mat. 5:20} blijft hij in een gevaarlijke positie verkeren door de schuld van een leven, dat vijandig staat tegenover God en Zijn Evangelie.

De mens wordt dus schuldig verklaard, omdat hij de wet overtreden heeft. Wij allen hebben dat gedaan, ja, ook "gij, die u Jood laat noemen" en voorgeeft "godsdienstig" te zijn, u hebt de wet overtreden, zwaarder zelfs dan de mens van de wereld. ^{Rom. 2:17-24} Want u laat zich erop voorstaan, iets te hebben en te zijn; maar innerlijk verkeert u in een toestand van zedelijk verderf en van vijandschap tegen God.

De godsdienstige mens is abnormaal

De wet openbaart het.

In de grond van de zaak is de godsdienstige mens abnormaal; want hij doet zijn best, om voor de mensen iets te schijnen, wat hij voor God niet is.

De wereldse mens daarentegen is normaal; want hij beweert niet iets anders te zijn dan wat hij in werkelijkheid is.

Voor de godsdienstige mens geldt het woord van Jezus Christus: "Het is gemakkelijker, dat een kameel gaat door het oog van een naald, dan dat een rijke het koninkrijk Gods binnengaat." ^{Mark. 10:25}

Maar de wereldse mens, die zijn toestand voor God erkent en zich tot Hem om vergeving wendt, neemt Hij zonder verdere voorwaarden aan; Hij verwacht alleen geloof. "Er is geen onderscheid..... al wie de naam des Heeren aanroept, zal behouden worden." ^{Rom. 10:12, 13}

Het is onmogelijk, om door de werken der wet gerechtvaardigd te worden. ^{Rom. 3:20}

Onze werken kunnen het vonnis van de wet niet ongedaan maken; zij zijn voor God niet meer dan een "weg-werpelijk kleet." Jes. 64:5

De toestand van de schuldlige is zo wanhopig, zijn schuld zo groot, dat hij ook niet het minst kan doen om zijn talloze overtredingen ongedaan te maken of te verzoenen. In hemzelf en in zijn werken is niets te vinden, waardoor hij de gunst van God zou kunnen verdienen. Het gaat hier niet om gevoelens of meningen; de mens staat voor een juridisch feit, een gerechtelijke verklaring waarvoor hij buigen moet: Hij is schuldig en daarbij blijft het.

"Wat de wet zegt, zegt zij tot hen, die onder de wet zijn, opdat alle mond gestopt en de gehele wereld strafwaardig worde voor God. Eerst daarna wordt de rechtvaardiging uit het geloof en "de zaligheid uit genade" aangekondigd.

God zelf biedt de zaligheid aan op grond van het eenmalige en volkomen genoegzame werk van Zijn Zoon Jezus Christus.

De mens is een slaaf

Maar de mens is niet alleen schuldig; hij is ook gebonden; hij is een slaaf van de zonde. Zijn meester is de in hem wonende zonde-natuur en het loon daarvan is de dood. Rom. 6:23

"Hij is verkocht onder de zonde" Rom. 7:14 en kan zichzelf niet bevrijden.

"Want wat ik uitwerk, weet ik niet; want ik doe niet wat ik wens, maar waar ik een afkeer van heb, dat doe ik." Rom. 7:15

Zo spreekt een slaaf en in deze toestand bevinden wij ons allen. Ook de godsdienstige mens, die onder de wet leeft, is een slaaf evenals de anderen. Misschien kan hij de door hem gekoesterde en gepleegde zonden voor zijn omgeving verbergen. Misschien lukt het hem, om zijn werkelijke toestand onder een kleet van uiterlijke vroomheid te bedekken. Maar zijn godsdienstig systeem en zijn eigen - gerechtigheid maken hem juist tot een slaaf. Hij levert daarvan zelf het bewijs door zich als uitgesproken vijand te verzetten tegen de werkzaamheid van de Geest des levens en de waarheid van Christus. Hij wederstaat de waarheid in naam van zijn overleveringen en verzet zich tegen het Goddelijk leven, omdat hij met een geest des doods bevangen is. Daarom veroordeelt God hem met de woorden: "Gij hebt de naam, dat gij leeft; maar gij zijt dood." Op. 3:1

Zoals de slaaf zijn heer gehoorzamen moet, zo wordt de godsdienstige mens gedwongen om te zijn, wat hij is.

En uiteindelijk is zijn toestand veel erger dan die van een man of vrouw met een slechte reputatie. Want hij houdt niet alleen in zijn leven heimelijk aan dingen vast, die God veroordeelt, maar hij misbruikt ook de Goddelijke dingen en de Naam van God,

om zijn geweten gerust te stellen en zijn medemensen te misleiden.

De godsdienstige mens is abnormaal, werkelijk abnormaal. Hij is niet oprecht, noch voor zichzelf noch voor God; hoe kan hij het dan voor zijn medemensen zijn? Dit soort mensen vormen een bron van ergenis voor de wereld; zij stoten de moderne mens af.

De moderne mens is normaal

De godsdienst, beter gezegd déze godsdienst, is een van de grootste rampen in onze dagen. Evenals trouwens in de tijd van de Heer Jezus Christus. Geen eerlijk en oprecht mens zal dat ontkennen. Waarom zou hij het ook ontkennen? De zondaar, de moderne mens, is normaal; want hij geeft zich zoals hij is. Hij weet wie hij is en wil zich ook niet anders voordoen.

In deze toestand is hij gereed voor het heil; en hoeveel te meer is God bereid hem te redden op de ene voorwaarde, dat hij gelooft. Want de Schrift zegt:

"Er is geen onderscheid tussen Jood en Griek; immers één en dezelfde is Heer over allen; rijk voor allen, die Hem aanroepen; want, al wie de Naam des Heren aanroept, zal behouden worden." Rom. 10:11-13

Maar meer nog. Volgens bovenstaand "requisitoir" werd de mens voor schuldig verklaard en veroordeeld; nu voegt de apostel er nog aan toe, dat hij bovendien moreel ziek is, innerlijk verdorven, een hulpeloos wrak.

"Ik, ellendig mens! Wie zal mij verlossen van het lichaam dezès doods?" Rom. 7:24

Hij voelt zich als een ter dood veroordeelde, die een lijk op zijn rug gebonden heeft: "Wie zal mij verlossen van het lichaam dezès doods?" Ja, om een lichaam des doods gaat het, om volkomen verderf. Dat is de toestand van een mens, die onder de wet leeft. In één woord: Zijn mond is gestopt; hij moet dat erkennen. En als hij zover is, dan is hij ook geschikt voor de zaligheid. Zijn hart is toebereid, om het woord des geloofs in zich op te nemen.

Moderne mens, wie of wat u ook bent, die deze feiten en onthullingen van het Goddelijke Gerechtshof onder ogen ziet, "Zeg niet in uw hart: Wie zal ten hemel opklimmen? namelijk om Christus te doen afdalen; of: Wie zal in de afgrond nederdalen? namelijk om Christus uit de doden te doen opkomen..... Nabij u is het woord, in uw mond en in uw hart, namelijk het woord des geloofs, dat wij prediken. Want indien gij met uw mond belijdt, dat Jezus Heer is en met uw hart gelooft, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij behouden worden; want met het hart gelooft men tot gerechtigheid en met de mond belijdt men tot behoudenis." Rom. 10:6-10

2. DE MENS ONDER DE GENADE

De zaligheid is volkomen uit genade, maar - dat willen wij bijzonder onderstrepen - op grond van gerechtigheid.

Genade zou geen genade zijn, als zij niet de vrucht van het Goddelijk recht was. Omdat zij echter uit de gerechtigheid Gods voortspuit, is zij Goddelijk en krachtig; precies dat, wat de mens die zijn zonde erkent en tot God de toevlucht neemt, nodig heeft.

In Romeinen 3:19-21 lezen wij:

"Wij weten, dat de wet, bij al wat hij zegt, tot hèn spreekt, die onder de wet zijn, opdat alle mond gestopt en de gehele wereld strafwaardig worde voor God, daarom, dat uit de werken der wet geen vlees voor Hem gerechtvaardigd zal worden; want de wet doet zonde kennen. Thans is echter buiten de wet om gerechtigheid Gods openbaar geworden, waarvan de wet en de profeten getuigen."

De Goddelijke genade kan slechts als gevolg van die handelingen van het Goddelijk recht werkzaam zijn.

A. Gerechtigheid buiten de wet om

Hier hebben wij het grote, fundamentele dogma van het Christendom: de Goddelijke betekenis van het Kruis van Jezus Christus.

Het is waar, dat Gods liefde daar bij het kruis aan de dag treedt; maar in de allereerste plaats, wordt daar Gods gerechtigheid geopenbaard.

"Genade en waarheid ontmoeten elkaar, gerechtigheid en vrede kussen elkaar." Ps. 85:11

Het kruis:

Ergernis en dwaasheid

Het schriftuurlijke Christendom, het Goddelijk heil uit genade, is de openbaring van het werk der gerechtigheid.

Het huidige Christendom met zijn voortdurend wisselende filosofische leringen is in feite een ontkenning van het Goddelijk heil uit genade. Het kent niet de genade Gods, die de zondaar rechtvaardig spreekt. Het loochent de Goddelijke gerechtigheid, die de zonden van de mens door het bloed des Zoons van God verzoent.

Dat is "de verborgenheid der godzaligheid" ^{1Tim. 3:16} die het verstand van de mens ver te boven gaat. Dit is voor de godsdienstige mens een ergernis en voor de verstandelijke mens een dwaasheid. Want evenals vroeger is ook vandaag "het woord des kruises" een "ergernis" voor de godsdienstige en een "dwaasheid" voor de intellectuele mens.

De eerste verliest zich in zijn eigen-gerechtigheid, de laatste in zijn eigen-wijsheid. Maar:

".....het woord des kruises is wel voor hen, die verloren gaan, een dwaasheid; maar voor ons, die behouden worden, is het kracht Gods." ^{1Kor. 1:18}

Waarom deze "ergernis", waarom deze "dwaasheid?"

Omdat het kruis de zonden van de godsdienstige mens aan de kaak stelt en het verderf, dat onder zijn

eigen-gerechtigheid verborgen ligt, onthult. Omdat het aan zijn werken alle waarde ontnemt en zijn hoogmoed breekt. Want de mens wordt bij het kruis geconfronteerd met het algenoegzame werk van Jezus Christus, die als Plaatsvervanger en Vertegenwoordiger van de mensheid de zonden van de schuldige droeg, de straf daarvoor onderging en ze door Zijn kostbaar Bloed verzoende. Er staat geschreven: "Zonder bloedstorting geschiedt er geen vergeving." ^{Heb. 9:22}

Hier hebben wij de grond van de veroordeling, namelijk, dat dít licht in de wereld gekomen is, maar dat desondanks de theoloog aan de nevel van zijn speculaties en aan de duisternis van zijn eigen-wijsheid de voorkeur geeft boven dít licht van het Woord van God.

De Rooms-katholiek maakt het kruis krachteloos, omdat hij de kerkelijke overleveringen aan het werk van Christus toevoegt.

De Protestant richt de "tafel des Heren" op en waagt het "brood te breken" en "de beker te drinken." Maar hij loochent en ontheiligt het bloed en zijn verzoenende kracht, waarvan deze zelfde beker het zinnebeeld is.

De dwaasheid der mensen kent geen grenzen. Maar het geduld van God wél. En als Hij het oordeel nog uitstelt, dan doet Hij dat alleen, opdat de mensen zich alsnog zouden bekeren

eer het voor eeuwig te laat is. ^{2Pet. 3:29}
Het Goddelijk oordeel drukt dus zwaar op de godsdienstige wereld en bovenal op hun leiders, die zowel voor God als voor mensen schuldig zijn.

"Hoeveel zwaarder straf, meent gij, zal hij verdienen, die de Zoon van God met voeten heeft getreden, het bloed des verbonds, waardoor hij geheiligd was, onrein geacht en de Geest der genade gesmaad heeft." ^{Heb. 10:29, 30}

Het wordt voor de mens de hoogste tijd, om deze handel met zijn ziel niet langer te dulden. Hij heeft immers de Bijbel en kan voor zich zelf lezen. Want de Bijbel is noch "Katholiek", noch "Protestants", noch "communistic", noch "burgerlijk", en geen handelsartikel, maar Goddelijk. En ieder schepsel heeft er recht op zonder ras- of standsverschil.

Ook voor de ware gelovigen in alle christelijke kerken is de tijd aangebroken, om de met onze gezegende Heiland, onze Heer en God, gedreven handel niet langer te tolereren. Zwijgen betekent Hem verloochenen; protesteren en handelen betekent het bewijzen van onze liefde zowel voor Jezus Christus als voor de mensen, in de hoop, dat zij de "liefde der waarheid zullen aannemen, om behouden te worden." ^{2Thes. 2:10, 12}

Het kruis:

Openbaring van Gods gerechtigheid

Ja, het kruis van Golgotha, de dood van Jezus Christus, is iets geheel an-

ders dan hetgeen een "valse godsdienst" predikt. Het is de openbaring van de gerechtigheid Gods. Daar ontslaadt zich Zijn toorn over Hem, die door de Heilige Geest verwekt en daarom zonder zonde was; Die voor ons gekruisigd en als een zondaar behandeld werd, opdat wij door Hem voor God zouden worden gerechtvaardigd.

O mens, wie en wat u ook bent, zie op naar het kruis. "Wendt u tot Mij, alle einden der aarde en laat u verlossen."

Jes. 45:22

Ja, als u de toevlucht tot Hem neemt, dan zult u behouden worden.

Bij het kruis ziet u de zonde, uw zonde, en het gericht over haar; daar ziet u de gerechtigheid Gods geopenbaard en bevredigd in het éne offer en het volkomen werk van Hem, "die ons liefgehad heeft en Zich voor ons heeft overgegeven." Gal. 2:20

Hebben wij meer nodig? "Zo is er dan nu geen veroordeling voor hen, die in Christus Jezus zijn."

B. Gerechtigheid wordt toegerekend

Wat kunnen een crucifix of een dode, gekruisigde, Heiland de mens anders brengen dan de dood? Maar "God is niet alleen een God van doden, maar van levenden." Mat. 22:32

Aan het kruis werd de gerechtigheid Gods door de dood van de Heere Jezus geopenbaard. En op grond van Zijn lichamelijke opstanding uit de doden

wordt thans deze gerechtigheid Gods aan de begenadigde zondaar toegerekend; een tweede Goddelijke rechtsdaad.

Op Golgotha werden onze zonden gelegd op de Goddelijke Plaatsvervanger, die ze droeg en verzoende.

En nu rekent Jezus Christus, nadat Hij de zonden heeft weggenomen op grond van Zijn opstanding uit de doden Zijn eigen gerechtigheid toe aan de zondaar, die in Hem gelooft. 2Kor. 5:21

God geeft ons daarom de eeuwige zekerheid, dat Hij het werk van Zijn Zoon heeft aanvaard en dat Hij ons als Zijn kinderen heeft aangenomen. "Het beste feestkleed" uit de gelijkenis van de verloren zoon Luk. 15:22 ligt hier voor ons gereed. In volkomen gerechtigheid en genade heeft God dat kleed bereid, om de zwaarste en schuldigste zondaar daarmee te bedekken. In zulk een daad wordt God verheerlijkt.

Evenals de vergeving der zonden door het kruis van Christus verzekerd is en op de autoriteit van de Heilige Schrift rust, zo heeft ook de positie van het Kind van God als "gerechtvaardigd uit het geloof" haar enige rechtsgrond in het Woord van God. God zegt het en dat moet ons voldoende zijn!

In plaats van te bouwen op het drijfzand van menselijke gevoelens en inspanningen waardoor tegenstelling en desillusie onvermijdelijk zijn, rust het geloof van het hart, hoe zwak het ook moge zijn, uitsluitend op wat Christus

gedaan en wat God gezegd heeft. Dat is Gods wijsheid en kracht voor degenen, die gelooft.

"In Hem zijt ook gij, nadat gij het woord der waarheid, het evangelie uwer behoudenis, gehoord hebt; in Hem zijt gij, toen gij gelovig werd, ook verzegeld met de Heilige Geest der belofte." ^{Ef. 1:3}

De gelovige ontvangt dus de Geest des levens door het geloof in dat, wat God gezegd heeft. En het is deze Geest, die in zijn menselijk leven de "vruchten der gerechtigheid" voortbrengt.

3. DE MENS ALS GEVOLG VAN DE WERKZAAMHEID DER GENADE.

Godsdienstige systemen zoeken aanhangers. Eenmaal gewonnen, komen deze aanhangers geen stap verder, maar blijven geestelijke slaven of geestelijke gevangenen van een theologische "wetenschap", die zich het recht aanmatigt om Gods Woord te kritiseren en naar eigen inzichten uit te leggen.

Maar men kan slechts dat verwekken wat men zelf is. Vele tienduizenden Christenen leven daardoor vandaag onder het juk van een godsdienstig stelsel, dat zij moeilijk kunnen afwerpen.

God en Zijn Evangelie zijn echter geheel anders. Die tot God komt, wordt door Hem rechtvaardig gesproken en vervolgens verder geleid. In vrijheid!

Een nieuwe levenswet

De "wet des geestes des levens" Rom. 8:2 is een wet van toename, wasdom en groei.

Zij heeft een heerlijk doel op het oog, niet alleen in, maar ook dóór de gelovige. Want God wil hem nu als getuige van de Goddelijke dingen, die hij gelooft en ervaren heeft, in deze wereld zenden:

"Maar gij zult kracht ontvangen, wanneer de Heilige Geest over u komt, en gij zult Mijn getuigen zijn." ^{Hand. 1:8}

In het 8ste hoofdstuk van de brief aan de Romeinen, wordt ons een toestand beschreven, waarin de mens "onder de genade" precies het tegendeel is van wat hij "onder de wet" was.

De voormalige schuldenaar en misdadiger wordt door het werk van Christus omgezet, zoals de volgende verzen het uitdrukken:

"Die Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn. Zijn wij nu kinderen, dan zijn wij ook erfgenamen." ^{Rom. 8:16, 17}

Niet alleen "kinderen" dus, maar ook "erfgenamen" van alle rijkdommen van Christus; dat wil zeggen alles wat Christus is en bezit.

"Want gij hebt niet ontvangen, een geest van slavernij om opnieuw te vrezen; maar gij hebt ontvangen de Geest van het Zoonschap, door welke wij roepen: Abba, Vader." ^{Rom. 8:15}

Geen slavernij meer

Geen veroordeling meer; ja, maar meer dan dat, namelijk ook geen slavernij meer. Jezus Christus heeft de zonde niet alleen geoordeeld, maar ook haar macht gebroken.

Van nu af aan zal de zonde niet meer over u kunnen heersen, omdat u niet onder de wet, maar onder de genade bent:

"De zonde zal over u geen heerschappij voeren; want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade." Rom. 6:14

Geen slavernij meer! Christus is opgestaan en Zijn Geest werd ons gegeven, opdat wij alles, wat Hij aan geestelijke kracht bezit, kunnen smaken en ervaren.

Hij vervult in de gelovige de éne belofte na de andere; want de mens is geen slaaf meer, maar een erfgenaam. Hij wordt niet overheerst, maar hij is geroepen om te heersen.

"Want indien door overtreding van de éne de dood als koning is gaan heersen door die éne, veel meer zullen zij, die de overvloed van genade en van de gave der gerechtigheid ontvangen, leven en als koningen heersen door de éne, Jezus Christus." Rom. 5:17

De gelovige, die zich eens een "ellendig mens" gevoelde en "een lichaam des doods" droeg, mag zich nu verheugen in een goede gezondheid. Want de wet des Geestes bevrijdde hem van de wet der zonde en des doods.

"Indien de Geest van Hem, die Jezus uit de doden heeft opgewekt, in u woont, dan zal Hij, die Christus Jezus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken door Zijn Geest, die in u woont." Rom. 8:11

Heiligmaking is geestelijke gezondheid in het menselijk leven van de gelovige. Een gezond mens behoeft niet voortdurend te zeggen, dat het hem goed gaat. Hij behoeft het niet eens te zeggen, want het is hem aan te zien. Zo is het ook met de heiligmaking. Het is een normale en natuurlijke aangelegenheid, zo zij aanwezig is.

Geveinsde heiligheid daarentegen is onaangenaam en werkt afstotend; want zij is het tegendeel van hetgeen zij beweert te zijn.

Er zijn werkelijk veel mensen in onze dagen, die zo weinig heiligheid bezitten, dat zij er voortdurend over spreken moeten. En zulke mensen beelden zich steeds in de vermeende splinter in het oog van een ander te zien, terwijl zij een balk in hun eigen oog hebben. Mat. 7:2-4

De Geest des levens wordt geschonken aan degene, die gelooft. Daarom is er voor hem noch veroordeling noch slavernij meer. Want de zonde werd veroordeeld en overwonnen; de zondaar rechtvaardig gesproken en tot overwinnaar gemaakt.

"Wat zullen wij dan van deze dingen zeggen? Als God voor ons is, wie zal

tegen ons zijn? Hoe zal Hij, die zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard maar voor ons allen overgegeven heeft, ons, met Hem ook niet alle dingen schenken? God is het, die rechtvaardigt; wie zal veroordelen? Christus Jezus is de Gestorvene, wat meer is, de Opgewekte, die ter rechterhand God is, die ook voor ons pleit. Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking of benauwdheid, of vervolging, of honger, of naaktheid, of gevaar, of het zwaard.....? Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, die ons heeft liefgehad." Rom. 8:31-37

Geen scheiding meer

Geen veroordeling, geen slavernij, maar ook geen scheiding meer. De wolken van onze ontrouw kunnen voor ons wel de zon van Zijn Aangezicht verbergen; maar niets, absoluut niets kan ons scheiden van Hem, met wie God ons eeuwig verbonden heeft. In verbinding gebracht met Zijn Goddelijk leven en met de bron van al Zijn onnaspeurlijke rijkdommen en ondoorgrondelijke schatten, kan de mens onder de genade niet anders dan Zijn lichaam stellen tot een levend en Gode-welbehagelijk offer:

"Ik vermaan u broeders, met beroep op de barmhartigheden Gods, dat gij uw lichamen stelt tot een levend, heilig, Gode welgevallig offer: Dat is uw redelijke eredienst." Rom. 12:1

Uit liefde en dankbaarheid, in de Geest van offervaardigheid en zelfver-

loochening, dient de geredde zijn Redder. Zijn grootste verlangen is nu om als een vurige getrouwe getuige de blijde boodschap te verkondigen: "Zo is er dan nu geen veroordeling voor hen, die in Christus Jezus zijn."

Welk een onfeilbare conclusie ligt er in de woorden: "Zo is er dan....."; welk een tegenwoordige zekerheid in: "Nu....."; welk een Goddelijk bewijs in: "In Christus Jezus."

De godsdienstige mens

"In Christus Jezus", daarin ligt alles! Zie nu eens naar de godsdienstige mens:

Hij leeft in zichzelf, in zijn kring, zijn eigen sfeer en verbreidt die om zich heen.

Hij is zijn eigen middelpunt, zijn één en alles.

Hij ziet alleen zichzelf, zijn godsdienst en zijn kring. Groter is zijn gezichtsveld niet.

Door deze bril beziet hij mensen en dingen - en oordeelt hen natuurlijk.

Hij houdt alleen rekening met zichzelf, doet alles voor zichzelf en roept, zoals Jezus Christus zegt, heel ijverig "Heere, Heere!" Mat. 17:21-23

Hij gebruikt God, en meer nog Zijn Naam en wat Hem toebehoort, om zijn innerlijk leven te verbergen en niettemin aller aandacht op zichzelf te vestigen.

Hij is abnormaal en daarom is het zo moeilijk, ja bijna onmogelijk, om de godsdienstige mens te redden.

O, als de wereldse mens, die zich aan de godsdienstige mens ergert, toch

eens begrijpen wilde, dat ook Jezus Christus over deze dingen zo spreekt en de mens veroordeelt, die voor God iets meent te zijn, maar wiens godsdienst zich van het werkelijk, christelijk leven hemelsbreed onderscheidt en haar zelfs wederspreekt.

De werkelijke gelovigen moeten daarom meer dan ooit trachten duidelijk te maken: Dat prediken wij niet, niet deze godsdienst, niet de Kerk of één of ander systeem of dogma, maar Jezus Christus, de Gekruisigde en Opgestane, het enige Middelpunt voor de gelovige! En dat in overeenstemming met de Heilige Schrift, die iedereen ter beschikking staat.

De moderne mens

Wat de moderne mens betreft, de mens van de wereld, wie hij ook zijn moge, alles verandert voor hem, vanaf het ogenblik, dat hij zich van zijn zonde overtuigen laat en erkent, dat zijn mond voor het oordeel van de rechtvaardige God verstommen moet. Als hij de zaligheid uit genade aanneemt, dan is hij in Christus Jezus. Ook hier gaat het noch om een gevoel noch om een mening, maar om een verzekering van het Woord Gods, om

een nieuwe toestand, waarin God de gelovige invoert. Jezus Christus regeert in de heerlijkheid als centrum en krachtsbron, als grond, doel en levenselement van degene, die gelooft.

Van nu aan richt zich alles naar Hem en alles gaat van Hem uit.

De gelovige leeft zijn leven hier op aarde voor zijn Heer, die boven is.

Hij verzamelt zich geen schatten meer op aarde; want zijn schat is in heerlijkheid.

Hij kan niet anders dan de onnaspeurlijke rijkdommen van Christus verkondigen. Maar hij spreekt daarover niet met pathos, maar als mens tot mens, in de gewone menselijke spreekwijze. Zoals zijn Meester zal hij in zijn uiterlijke verschijning er als een eenvoudige mens uitzien. ^{fil. 2:7}

Niet met onnatuurlijke, officiële, plechtige of priesterlijke vrome gebaren.

De echte gelovige is natuurlijk en waar in zijn menselijkheid, overtuigd en consequent in zijn geestelijk leven.

Zulke getuigen worden geloofd. En als de mensen hen zien, dan merken zij direct het verschil tussen echte en onechte dienaren van God.

Jongerenweekend

Ons jaarlijkse jongerenweekend in "De Bron" te Oudleusen (bij Dalfsen) wordt dit jaar D.V. gehouden op vrijdag 20 t/m zondag 23 oktober voor de leeftijdsroep van 18 tot (ca.) 30 jaar. Informatie en opgaven graag zo spoedig mogelijk bij Margriet de Bruin, Jongemastraat 49, 8701 JC te Bolsward.

Telefoon: 0515-572919. Deelnameprijs f 150,- Onderwerp:

Jezus en de Wet

Nederlands Bijbelstudie College

Wij zijn gelovigen. Maar wat geloven wij eigenlijk? En waarom? Hoeveel – uiteraard bijbelse – argumenten, hoeveel schriftplaatsen hebben wij eigenlijk? En hoe sterk zijn die argumenten? Hoe smal of hoe breed is het fundament van onze leerstellige bouwsels?

De spreekwoordelijke uitdrukking "Elke ketter heeft zijn letter" stelt vast dat soms de meest gecompliceerde leringen gebouwd worden op slechts een enkel woord of een bijbeltekst, die voor dat doel dan ook nog dikwijls uit zijn verband wordt gerukt. En dus weten sceptische gelovigen en ongelovigen ons te vertellen dat je "met de Bijbel alle kanten op" kunt. Op deze wijze worden omgekeerde pyramides gebouwd. Reusachtige maar niettemin uiterst wankel constructies op veel te smalle basis: indrukwekkende theorie en theologie met nauwelijks enige bijbelse grondslag! En andersom! Veel bijbelse waarheden vinden dikwijls weinig geloof. Niet omdat de schriftuurlijke grondslag zo smal is, integendeel, maar omdat ze "naar de mens" zo onwaarschijnlijk lijken! En te eenvoudig, te simpel van constructie.

Op onze "College-dagen" zullen wij ons daarom speciaal bezighouden met de fundamenten van ons geloof. Elke dag is gewijd aan één specifiek bijbels onderwerp, dat dan compact, structureel, schematisch, zo volledig mogelijk en in hoog tempo zal worden besproken.

De colleges zijn in de eerste plaats bedoeld voor hen die - op wat voor wijze dan ook – zelf met het woord dienen. "Evangelisten en herders en leraars" dus, die uiteraard een goed leerstellig inzicht en overzicht niet kunnen ontberen. Maar ook voor iemand die bij wijze van spreken "van niets weet", maar van goede wil is, zijn deze dagen een uitstekende gelegenheid om snel en degelijk ingeleid te worden in "de veelkleurige wijsheid Gods".

De colleges worden gehouden op 14 oktober; 9 december; 3 februari; 21 april; 16 juni, in Gebouw "Petra", Burg. Praamsmalaan 18 A te Bolsward. Onderwerp voor 14 oktober: De bedelingen.

Dagindeling:

10:00 uur 1^e College

11:00 uur pauze

11:30 uur 2^e College

12:30 uur Middagpauze

13:30 uu 3^e College

14:30 uur pauze

15:00 uur 4^e College

16:00 uur einde

Voor koffie, thee en soep zal worden gezorgd. Eventueel dus zelf brood meebrengen. Hoewel toegang en deelname voor iedereen vrij is, verzoeken wij u in verband met organisatie en voorbereiding dringend u als deelnemer aan te melden bij Klaas Boersma, Pater Schuurmanstraat 6, 8701 CX te Bolsward. Telefoon 0515-573468.

Agenda

Bijbelstudies o.l.v. Ab Klein Haneveld worden D.V. en onder voorbehoud gehouden in de volgende plaatsen:

ALKMAAR donderdag 26 okt, 9/23
nov, 7 dec, 19:45 uur;
"Delta", Noorderkade 50
De brief aan de Romeinen

AMSTERDAM zaterdag 28 okt, 25
nov, 16 dec, 15:00 uur;
Postjesweg 150

BEVERWIJK zondag 3 dec, 10:00
uur; B.H.K.-gebouw,
Groenelaan 74

BOLSWARD dinsdag 3/17/31 okt, 14/
28 nov, 12 dec, 20:00 uur; Ge-
bouw Petra,
Burg. Praamsmalaan 18A
Oudtestamentische voorbeelden

BOLSWARD zondag 8 okt,
Doopdienst, 14:00 uur;
Gebouw Petra,
Burg. Praamsmalaan 18A

**BOLSWARD Zaterdag 14 okt;
9 dec; 3 feb; 21 apr; 16 jun;
10:00 uur; Gebouw Petra,
Burg. Praamsmalaan 18A
Nederlands Bijbelstudie College**

DRACHTEN donderdag 5/19 okt, 2/
16/30 nov, 14 dec, 20:00 uur;
Rode Kruis gebouw,
De Geeuw 31
Het boek Prediker

DRACHTEN zondag 24 sep,
14:00 uur; Rode Kruis gebouw,
De Geeuw 31

EINDHOVEN woensdag 11/25 okt, 8/
22 nov, 6 dec, 20:00 uur;
Emmaüskerk, Barrierweg

EMMEN maandag 2/16/30 okt, 13/27
nov, 11 dec, 19:30 uur;
Ichthuskerk, Walstraat 21
Brieven aan de Thessalonicensen

**'t HARDE zaterdag 30 sep, 18
nov, 13 jan, 10 mrt, 19 mei,
10.00 uur; 't Poshuis,
Munnikenweg 58
Nederlands Bijbelstudie Contactdag**

HARMELEN maandag 9/23 okt, 6/20
nov, 4 dec, 20:00 uur;
H.I. -gebouw,
Willem Alexanderlaan 1

LEERDAM zondag 1/29 okt, 26 nov,
24 dec, 10:00 uur; West-End, v
Gentstraat t/o nr. 19

OLDEBROEK dinsdag 10/24 okt, 7/
21 nov, 5 dec, 20:00 uur;
Stationsweg 43;
Johannes over Jezus

OLDEBROEK zondag 1/15/29 okt,
12/26 nov, 10 dec, 17:30 uur;
L.H.N.O., Van Sytzamalaan 3

OUDLEUSEN vrijdag 20 t/m zondag
22 okt, **Jongerenweekend.**
"De Bron" Zie blz. 17

Geliefde lezer,

Het is dan eindelijk weer zover: Na de zomeronderbreking, de zomerse activiteiten en de vakanties begint, eindelijk, het nieuwe bijbelstudieseizoen weer. Als het goed is, krijgt u deze circulaire nog net voor de eerste bijbelstudiedag van het nieuwe seizoen. Als het een beetje meezit hopen we u daar te begroeten. De tweewekelijkse bijbelstudieavonden starten ook weer en bovendien is er weer iets nieuws georganiseerd: Nederlands Bijbelstudie College. Ook daarover kunt u in dit nummer lezen. Een Jongerenweekend is eveneens aanstaande.

Velen van ons denken met goede herinneringen terug aan onze conferentie, afgelopen zomer in Wuppertal, maar, zoals u in dit blad leest, is er nog genoeg in het verschiet om naar uit te zien. Bovenal zien wij natuurlijk uit naar onze toevergadering tot Hem. Een gebeurtenis die onmiskenbaar dichterbij is dan ooit.

Wij verwelkomen de abonnees die zich de afgelopen maanden via onze Internetsite hebben opgegeven. Wij danken de Heer voor uw giften, waardoor we dit werk kunnen voortzetten en wensen u, ook in het dagelijkse leven, Zijn nabijheid toe.

Han Klein Haneveld

Nederlands Bijbelstudie Centrum

Nederlands Bijbelstudie Cassettes

Nederlands Bijbelstudie Conferenties

Nederlands Bijbelstudie Contactdagen

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

is een uitgave van

Nederlands Bijbelstudie Centrum

Correspondentieadres
Benny Goodmanstraat 40
1311 RA Almere

telefoon 036-5362976
fax 036-5468644

Internet
www.bijbelstudie.nl
info@bijbelstudie.nl

giften
Postbank 5567669
Rabobank 308747046

ten name van
Nederlands Bijbelstudie Centrum
Bolsward

Samenstelling en redactie
Ab & Han Klein Haneveld